

Fundusze Europejskie
Program Regionalny

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

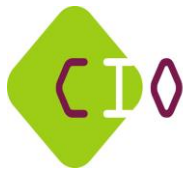
Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Wsparcie organizacyjne, prawne i finansowe ekonomizacji NGO

Gdańsk, 27 czerwca 2017

Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020

CENTRUM
INICJATYW
OBYWATELSKICH
SŁUPSK

Co rozumiemy przez ekonomizację NGO?

Ekonomizacja NGO to podejmowanie przez organizacje działań zarobkowych, które pozwolą osiągnąć zysk lub zdobyć środki na pokrycie kosztów działalności statutowej poprzez sprzedaż towarów lub usług wytwarzanych bezpośrednio przez organizacje lub tylko sprzedawanych.

Formy ekonomizacji:

- działalność odpłatna pożytku publicznego,
- działalność gospodarcza

Działalność odpłatna w ustawie o pożytku publicznym i wolontariacie

Art. 8. 1. Działalnością odpłatną pożytku publicznego jest:

- 1) działalność prowadzona przez organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3, w sferze zadań publicznych, o której mowa w art. 4, za które pobierają one wynagrodzenie;
- 2) sprzedaż wytworzonych towarów lub świadczenie usług w zakresie:
  - a) rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.), lub

b) integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, o których mowa w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2011 r. Nr 43, poz. 225, z późn. zm.) oraz ustawie z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (Dz. U. Nr 94, poz. 651, z późn. zm.);

3) sprzedaż przedmiotów darowizny.

2. Przychód z działalności odpłatnej pożytku publicznego służy wyłącznie prowadzeniu działalności pożytku publicznego.

Art. 4. 1. Sfera zadań publicznych, o której mowa w art. 3 ust. 1, obejmuje zadania w zakresie:

- 1) pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób;
  - 1a) wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
  - 1b) udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej oraz zwiększania świadomości prawnej społeczeństwa;
- 2) działalności na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- 3) działalności charytatywnej;

- 4) podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej;
- 5) działalności na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego;
- 5a) działalności na rzecz integracji cudzoziemców;
- 6) ochrony i promocji zdrowia, w tym działalności leczniczej w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 618, z późn. zm.);
- 7) działalności na rzecz osób niepełnosprawnych;
- 8) promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy;

-
- 9) działalności na rzecz równych praw kobiet i mężczyzn;
  - 10) działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym;
  - 11) działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości;
  - 12) działalności wspomagającej rozwój techniki, wynalazczości i innowacyjności oraz rozpowszechnianie i wdrażanie nowych rozwiązań technicznych w praktyce gospodarczej;
  - 13) działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych;
  - 14) nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania;
  - 15) działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży;

-
- 16) kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego;
  - 17) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej;
  - 18) ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego;
  - 19) turystyki i krajoznawstwa;
  - 20) porządku i bezpieczeństwa publicznego;
  - 21) obronności państwa i działalności Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej;
  - 22) upowszechniania i ochrony wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działań wspomagających rozwój demokracji;
  - 22a) udzielania nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego;

-
- 23) ratownictwa i ochrony ludności;
  - 24) pomocy ofiarom katastrof, klęsk żywiołowych, konfliktów zbrojnych i wojen w kraju i za granicą;
  - 25) upowszechniania i ochrony praw konsumentów;
  - 26) działalności na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami;
  - 27) promocji i organizacji wolontariatu;
  - 28) pomocy Polonii i Polakom za granicą;
  - 29) działalności na rzecz kombatantów i osób represjonowanych;
  - 29a) działalności na rzecz weteranów i weteranów poszkodowanych w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o weteranach działań poza granicami państwa (Dz. U. poz. 1203);

30) promocji Rzeczypospolitej Polskiej za granicą;

31) działalności na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka;

32) przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym;

32a) rewitalizacji;

33) działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3, w zakresie określonym w pkt 1-32a.

2. Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, zadania w zakresie innym niż wymienione w ust. 1 jako należące do sfery zadań publicznych, kierując się ich szczególną społeczną użytecznością oraz możliwością ich wykonywania przez podmioty, o których mowa w art. 5 ust. 1, w sposób zapewniający wystarczające zaspokajanie potrzeb społecznych.

Dodatkowe uwagi odnośnie działalności odpłatnej pożytku publicznego.

1. Działalność odpłatna nie może być prowadzona w tym samym zakresie (w odniesieniu do tego samego rodzaju działalności) co działalność gospodarcza.
2. Zakresy działalności odpłatnej winny być określone w statucie .
3. Działalność odpłatna polega więc na sprzedaży usług i towarów po kosztach ich „wyprodukowania” - organizacja nie zarabia na tym, tylko uzyskuje zwrot poniesionych nakładów.
4. Przychody mogą być przeznaczone wyłącznie na cele statutowe organizacji.

Działalność gospodarcza organizacji pozarządowych.

Zgodnie z ustawą O swobodzie działalności gospodarczej, z dnia 2 lipca 2004 roku ze zmianami,

„Działalnością gospodarczą jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły.” Oczywiście działalność taka nastawiona jest na zysk. W przypadku organizacji pozarządowych zysk może być przeznaczony na działalność statutową albo na rozwój działalności gospodarczej, nie może być dzielony jako np. dywidenda dla członków.

Działalność gospodarcza NGO opiera się na rachunku ekonomicznym i musi kalkulować określone przychody i koszty działalności. Jako przedsiębiorca organizacja podlega wszystkim prawom i obowiązkom o charakterze cywilnoprawnym, jak i publicznoprawnym.

Zapis działalności gospodarczej musi widnieć w jej statucie. Decyzję o podjęciu działalności gospodarczej można podjąć w każdym momencie działania organizacji, tj. przy jej powoływaniu, jak również w trakcie prowadzenia działalności. W tym drugim przypadku decyzję o podjęciu działalności gospodarczej w stowarzyszeniu dokonuje walne zgromadzenie członków stowarzyszenia, natomiast w fundacji decyzję podejmuje uprawnione organy fundacji określone w jej statucie.

Centra Organizacji Pozarządowych wspierające działalność organizacji pozarządowych w województwie pomorskim.

Od kilku lat w województwie pomorskim funkcjonują Centra Organizacji Pozarządowych. W Pomorskiej Sieci Centów Organizacji Pozarządowych COP-ów jest 11: CIO Słupsk, Fundacja EDS Kartuzy, Stowarzyszenie EDUQ Lębork, Fundacja RC Gdańsk, Stowarzyszenie Podaj Rękę Pruszcz Gdański. Fundacja Pokolenia Tczew, Stowarzyszenie Na Drodze Ekspresji Sopot, Fundacja Mapa Obywatelska Kwidzyn, LGR Morenka Chojnice, Północnokaszubska LGR Puck, Słowińska Grupa Rybacka Ustka. Dodatkowo miasto Gdynia prowadzi własne Centrum Organizacji Pozarządowych. Centra świadczą bezpłatne usługi dla NGO w zakresie doradztwa formalno-prawnego, księgowego, specjalistycznego, organizują szkolenia i warsztaty. Pomorska Sieć COP w swych działaniach opiera się na wspólnie wypracowanych i ustanowionych standardach.

Wsparcie OWES Debrzno

Organizacje pozarządowe w ramach projektu „Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej w Debrznie”, którego obszar realizacji to subregion południowy województwa pomorskiego, powiaty: człuchowski, chojnicki i kościerski, mogą uzyskać bezpłatne kompleksowe wsparcie w następującym zakresie:

Zakładanie PES - w ramach projektu wspieramy GI, które chcą założyć PES, np.: fundacje czy stowarzyszenia. Przez cały proces od pomysłu do realizacji i podejmowania konkretnych działań w tym zakresie można otrzymać wsparcie w formie:

WSPARCIE ANIMACYJNO-DORADCZE

- animacji (integracja GI, precyzowanie pomysłu, wydobywanie potencjału, wystukiwanie lokalnych liderów, wsparcie w postaci prowadzenia dialogów obywatelskich, warsztatów animacyjnych- które odpowiednio przygotowują do założenia i świadomego prowadzenia PES),
- doradztwa kluczowego- rolą doradcy jest przedstawienie szczegółów w kwestii założenia PES (m.in. fundacji, stowarzyszeń), przekazanie istotnych informacji jak przebiega proces zakładania takiego podmiotu ze wskazaniem instytucji, dokumentów, terminów, itp. Doradca kluczowy jest w pewnym sensie mentorem, który prowadzi krok po kroku GI do sfinalizowania pomysłu. Pomaga w stworzeniu statutu planowanego PES czy PS,

- W przypadku ekonomizacji już istniejących NGO-ów doradca kluczowy wspiera w zakresie ekonomizacji podmiotu, tj. rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej przez ten podmiot. W tym zakresie również doradca uczestniczy w procesie przekształcenia się PES w PS,
- Doradca ściśle współpracuje ze specjalistami w zakresie prawa i biznesu. Sporządza diagnozę potrzeb GI lub już istniejącego podmiotu, określa potrzeby szkoleniowe i kieruje do specjalistów w przypadku skonkretyzowanych potrzeb,
- Doradztwa prawnego - przygotowanie niezbędnej dokumentacji w celu rejestracji w KRS. Kwestie wydawania opinii w zakresie sytuacji problemowych występujących w czasie prowadzenia PES/PS. Konsultacje w zakresie aspektów prawnych zakładanego lub funkcjonującego PES/ PS (w szerokim rozumieniu),

- Doradztwa biznesowego - pomoc w przygotowaniu biznesplanu (na okres 3 lat funkcjonowania) w przypadku ubiegania się o wsparcie finansowe na tworzenie nowych miejsc pracy w PS. W tym przygotowanie wniosku o udzielenie bezzwrotnego wsparcia finansowego oraz wymaganych załączników do niego. Doradca biznesowy pomaga oszacować koszty i zaplanować zysk na podstawie wyznaczenia kierunków działania podmiotu. Przy jego wsparciu oceniane są szanse i zagrożenia raz mocne i słabe strony planowanego przedsięwzięcia,
- Doradztwa specjalistycznego o charakterze osobowym, finansowym, księgowym i rachunkowym.

WSPARCIE FINANSOWE Głównym celem projektu jest tworzenie nowych miejsc pracy w PES, ekonomizacja PES już istniejących oraz rozwój przedsiębiorczości w obszarze ekonomii społecznej,

- W ramach projektu oferujemy bezzwrotne wsparcie finansowe na tworzenie nowych miejsc pracy w nowo powstałych PS lub dla PES, które przekształcą się w PS (przejdą proces ekonomizacji),
- Maksymalna kwota na utworzenie jednego miejsca pracy- 20.000,00 zł. Miejsce pracy rozumiane jest jako zatrudnienie osoby zagrożonej wykluczeniem społecznym lub ubóstwem (zgodnie z definicją z Regulaminu) na podstawie umowy o pracę, spółdzielczej umowy o pracę (w wymiarze min. ½ etat oraz wynagrodzenie zgodnie z obecnie obowiązującym minimalnym wynagrodzeniem za pracę) lub umowy cywilnoprawnej pod warunkiem, iż miesięczna pensja będzie równa lub wyższa względem minimalnej płacy za pracę,

- W przypadku istniejących PS lub PES, pod warunkiem ich przekształcenia się w PS przewidziano wsparcie finansowe na tworzenie nowych miejsc pracy w wysokości do 20.000,00 zł brutto na stanowisko pracy. Jeden podmiot może otrzymać maksymalnie wsparcie finansowe do 100.000,00 zł brutto, tj, na utworzenie 5 nowych miejsc pracy,
- Stanowisko pracy trzeba utrzymać nieprzerwalnie 12 m-cy (może nastąpić rotacja pracowników w tym czasie, ale nadal zatrudniane osoby muszą wpisywać się definicję osób zagrożonych wykluczeniem i/ lub ubóstwem),
- Nowo powstałe PS otrzymuje również wsparcie opiekuna biznesowego w wymiarze 30h (mentoring)- przez okres 12 m-cy od momentu rejestracji podmiotu.

WSPARCIE SZKOLENIOWE I WIZYTY STUDYJNE

- Szkolenia otwarte w zakresie ekonomizacji (przykładowe szkolenia z Regulaminu),
- Szkolenia dla GI chcących założyć PS - Szkoła Przedsiębiorczości (przykładowa tematyka z Regulaminu), w tym kursy/ szkolenia zawodowe dla osób podejmujących zatrudnienie,
- Udział w wizytach studyjnych w celu pokazania dobrych praktyk w zakresie funkcjonowania PS (w obszarze ES).

Inne podmioty świadczące nieodpłatne usługi doradcze dla NGO w województwie pomorskim

Forum Inicjowania Rozwoju „upFoundation” (doradztwo dla podmiotów ekonomii społecznej z zakresu tworzenia funduszy rozwojowych, oferujących możliwość stymulowania współpracy - warsztaty, spotkania z biznesem),

Punkty Informacyjne Funduszy Europejskich (doradztwo w zakresie pozyskania dotacji na realizację projektu oraz w zakresie rozliczania projektów dofinansowanych).

Inne podmioty świadczące odpłatne usługi doradcze dla NGO w województwie pomorskim

Fundacja NOVA (doradztwo w zakresie m.in. modeli biznesowych, biznesplanu, instrumentów finansowych dla PES, CSR, sprzedaży i obsługi klienta, podatków, browarnictwa, hotelarstwa, fundraisingu, pisania projektów, zarządzania zasobami ludzkimi, marketingu, podatków, księgowości, IT, seksuologii, psychologii, doradztwa zawodowego, animacji lokalnej, pracy socjalnej, wykluczenia społecznego.)

Wsparcie finansowe dla NGO pozostałych instytucji

- **Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych**(udzielanie dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej lub wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej. Maksymalna wysokość pomocy wynosi piętnastokrotność przeciętnego wynagrodzenia, tj. ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim kwartale,
- **Towarzystwo Inwestycji Społeczno-Ekonomicznych** (preferencyjna pożyczka dla podmiotów ekonomii społecznej , pożyczka pod projekt NGO\PES, pożyczka inwestycyjna),
- **Pomorski Fundusz Pożyczkowy** (Mikropożyczki dla zakładających działalność gospodarczą ,Program Mikrofinansowania Pomorskich Organizacji Pozarządowych).

Fundusz Inicjowania Rozwoju (dofinansowanie nowatorskich przedsięwzięć międzysektorowych, służących zmianie społecznej i rozwojowi lokalnych społeczności na Pomorzu)

- **Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego** (dotacje na dofinansowanie robót budowlanych dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych z wyjątkiem rozbiórki tych obiektów, ze środków PFRON),
- **Fundusz Inicjatyw Obywatelskich,**
- **Kaszubski Fundusz Przedsiębiorczości S.A.**

Źródła

Ustawa o działalności pożytku publicznego i wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003 r z póź. zmianami,

Opracowania własne Jerzego Boczonja, Katarzyny Dudzic, Ewy Filipskiej, Tadeusza Podymiaka,

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego w Gdańsku.

Fundusze Europejskie
Program Regionalny

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Dziękuję za uwagę

Ewa Filipaska OWES Debrzno

Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020

CENTRUM
INICJATYW
OBYWATELSKICH
ŚLUPSK

